

## Historik – information om ändringar i vägledning 2004:1

Denna bilaga beskriver de sakliga ändringar som gjorts i vägledningens olika versioner. Versionerna presenteras i fallande kronologisk ordning, det vill säga den senaste ändringen redovisas först.

Version	Beslutsdatum	Kapitel, avsnitt eller bilagor som ändrats
18	2026-06-08	1.1, 1.1.1, 2.1, 3.11, 4, 4.4-4.4.3, 5, 5.2.1-5.2.2, 5.4-5.4.4, 5.6, 5.7-5.7.2, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11-5.11.2, 5.12-5.12.3, 5.13, 5.14, 5.15, 5.16, 6, 7, 8, 8.1-8.1.1, 8.2, 8.3, 8.5, 9.1-9.1.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5-9.5.1, 10, 10.1.2, 10.2, 11.1, 11.2, 11.3-11.3.3, 11.10, 11.11, 11.12.1, 12.1-12.1.2, 12.2.1, 12.3, 16.6
17	2025-06-04	1.1.1, 2.1.1, 2.2.1, 2.4, 3.6, 3.7.1, 3.8, 4.4.2, 5.1.1, 5.7.1, 5.8, 7.2, 7.2.1, 8.2-8.2.3, 8.3, 8.4, 8.6, 8.7, 8.10, 8.12.1, 8.13, 9.3, 9.3.1, 9.3.4, 9.3.6, 9.3.10, 11, 11.9, 11.11, 11.8.1, 12.5, 13, 16.2, 16.5
16	2024-06-13	1.1, 1.1.1, 2.1.1, 3.7.1, 3.9, 4.4, 4.5, 4.8, 4.9.3, 4.9.4, 5, 5.5, 5.5.1, 5.8, 5.13, 5.15, 5.15.1, 5.15.2, 8, 8.1, 8.3.1, 8.7.2, 8.8.2, 8.9.1, 8.10, 8.11, 9, 9.3.6, 9.3.7, 9.3.9, 9.3.10, 10, 10.2, 10.2.1, 10.2.2, 10.2.3, 10.2.4, 10.5.1, 10.7.1, 10.7.2, 11.3.1, 11.3.2, 12.5, 16.2
15	2023-06-15	3.7.1, 4.4-4.4.4, 4.8-4.8.2, 4.8.4, 5-5.2, 5.4.1, 5.5.1, 5.7, 5.12-5.12.3, 5.13, 5.15.2, 8.10-8.11, 9, 9.3.7, 9.3.10, 10.2.3, 10.7.1-10.7.3, 12.3.5
14	2022-06-20	1.1, 1.2, 1.3.1, 1.3.2, 1.4, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2.1, 3.6, 3.8, 4.3-4.3.2, 4.4.2-4.4.5, 4.8-4.8.5, 5.3, 5.4, 5.5, 5.5.1, 5.7-5.7.2, 5.9, 5.14, 5.14.1, 5.15, 6.1-6.1.2, 6.2, 7.1-7.1.3, 7.2, 7.2.1, 8.1, 8.3, 8.6, 8.7-8.7.3, 9.1, 9.2-9.2.3, 10.2.3, 11.10.1-11.10.3, 12.3.1, 12.3.2, 14.2, 14.3.1, 14.3.2, 14.4, 14.5, 16.5
13	2021-12-21	2.1.1, 2.2, 3.6.2, 3.9, 3.10.3, 3.10.4, 4.4.5, 4.7.1, 4.7.3, 4.8, 5.4.2, 5.4.4, 5.9, 6.5, 6.8.1, 6.8.2, 6.9, 6.16, 6.17, 6.18, 6.19, 7.4.10, 8.2, 9.11, 10.3, 12.7.1.
12	2020-05-19	1.4, 3.6, 3.6.1, 3.9.1, 3.9.4, 3.11, 4.4.5, 4.4.6, 4.6, 4.7.2, 4.7.3, 5.2, 5.4.1, 5.4.2, 5.4.4, 5.5, 5.7, 5.8, 5.9.1, 5.11, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6-6.8, 6.8.2, 6.8.4, 6.9-6.9.2, 6.11, 6.12.1, 6.13, 6.13.1, 6.14, 7.4.5-7.4.7, 7.4.10, 7.4.11, 8.2, 8.2.1, 8.3.3, 8.6, 9.11, 10.1, 10.3, 10.3.2, 10.3.3, 10.5, 10.6, 11.3, 11.4, 11.5, 12.1, 14.3.
11	2018-11-08	1.1, 1.3.1, 1.4, 3.1, 3.3, 3.4, 3.6, 3.7, 3.10, 4.2, 4.5, 4.6, 4.7-4.7.4, 5.4, 5.4.1, 5.5, 5.6, 5.8.3, 5.9-5.11.1, 6.5.2, 6.5.3, 6.7, 6.8, 6.10, 6.11, 6.13, 7.3, 7.3.1, 7.3.2, 7.4, 8.2-8.2.3, 8.5, 9.1, 9.4, 9.4.1, 9.8, 9.9, 10.4, 10.7, 10.8, 10.9, 11.1, 11.2, 12.3, 12.3.1-12.3.3, 12.4.2, 12.4.3, 12.4.4, kapitel 13
10	2017-12-07	1.1-1.6, 2.1-2.1.1, 2.5, 2.6-2.6.6, 3.2-3.2.1, 3.3, 3.7, 3.7.2, 4.1, 4.2, 4.3.1, 4.4, 4.4.4, 4.7, 5.2, 5.4-5.4.4, 5.5, 5.7-5.8.3, 5.10-5.10.2, 6.2, 6.4, 6.5.1, 6.6.2, 6.7, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 6.12.3, 7.2-7.4, 7.4.5-7.4.10, 7.5-7.6.3, 8.5, 9.1-9.5.2, 9.9, 10.1, 10.3-10.3.2, 10.6-10.9, 11.1, 11.2, 12.2, 12.5-12.6.9, 13.1, 13.2, 13.4.1, 13.6.1, 13.7-13.7.4
9	2012-04-03	1.2, 1.4, 1.5, 2.7, 3.6, 4.3.1, 4.4.4, 6.3, 7.3.1, 8.6, 9.1, 9.4.1, 9.5.1, 9.5.3, 10.1, 10.2.1, 10.2.2, 10.6.2, 10.7.1, 10.9
8	2011-05-18	1.1-1.5, 2.1, 2.3-2.5, 3.1-3.3, 3.4.1-3.5.2, 3.6-3.7.1, 3.7.3-3.8, 4.3-4.7.1, 5.1-5.3, 5.4-5.6, 6.1-6.8, 7.1-7.4, 8.1-8.6, 9.1-9.8, 10.2-10.2.2, 10.4-10.6.5, 10.8, 11.1, 11.3, 11.6-11.8
7	2010-10-05	2.1-2.9, 4.7-4.12, 5.2-5.4, 7.4

Version	Beslutsdatum	Kapitel, avsnitt eller bilagor som ändrats
6	2010-05-26	1.4.1, 2.4, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.2, 3.4, 3.4.2, 4.1, 4.6, 4.7, 4.9, 4.10.1, 6.3, 6.6, 6.7.1, 6.7.2, 7.1, 7.5, 7.6
5	2008-12-09	1.4, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5, 3.1.3, 3.3.1, 3.5, 4.1, 4.2, 4.6, 4.7.1, 4.8.1, 4.8.2, 5.1, 5.6, 6.2, 7.5
4	2008-01-25	2.1, 2.4, 2.5, 2.9, 2.11, 3.1.2, 4.1, 4.2, 4.5, 4.6, 4.8, 4.9, 5.2, 5.7, 6.3, 7.3
3	2007-01-23	Samtliga kapitel har ändrats
2	2006-02-01	3.2.1–3.2.4
1	2005-06-17	1.4, 1.4.1, 1.5, 2.2, 2.3.1, 5.4, 5.5.2, 7.3.2 och 8

## Version 18

Vägledningen har reviderats med strukturella ändringar i form av uppdelade och nya kapitel men även flyttad text. Vidare har det skett förändringar i lagstiftningen angående myndigheters utökade befogenheter till uppgiftsinhämtning och utökad uppgiftsskyldighet som påverkat många avsnitt i vägledningen. Alla lagtexter har setts över för att stämma överens med aktuell lagtext.

### Kapitel 1. Försäkringskassans verksamhet för kontrollutredning

- 1.1 Nytt stycke om Bidragsbrottsavdelningen.
- 1.1.1 Tagit bort hänvisning till proposition *Ett effektivt straffrättsligt skydd för statliga stöd till företag*. Nytt stycke om förslaget att införa administrativa sanktioner i socialförsäkringen.

### Kapitel 2. Samverkan

- 2.1 Tagit bort avsnittet 'viktigt med samverkan' och texten har flyttats till kapitlets inledning.

### Kapitel 3. Kontrollutredning

- 3.11 Tagit bort hänvisning till riktlinjer (2011:16) *Hantering av brev som returneras till Försäkringskassan* eftersom de upphört och istället hänvisat till respektive förmåns rutiner.

### Kapitel 4. Generellt om handläggning

- Inledningen har skrivits om eftersom avsnitten om uppgifter på internet har flyttats till nya kapitel 5.

### Kapitel 5. Hämta in uppgifter

Kapitlet har genomgått strukturella förändringar och inledningen har skrivits om. Avsnitt 4.4-4.4.3 om att hämta in uppgifter från internet och sociala medier har flyttats till kapitlet.

- Text om att värdera vilka uppgifter som behöver hämtas in har flyttats till inledningen.
- 5.2.1 Nytt avsnitt om andra fysiska personer än den försäkrade.
- 5.2.2 Nytt avsnitt om juridiska personer.
- 5.4 har ersatts med information om den som kan antas lämna behövliga uppgifter och information om 110 kap. 31 § SFB har flyttats till nytt avsnitt 8.1.



- 5.4.1 Begärda uppgifter ska gälla den försäkrade har ersatts med att efterfråga uppgifter med stöd av socialförsäkringsbalken.
- 5.4.2 Begreppet myndigheter har flyttats till 8.1.1 och ersatts med att efterfråga uppgifter med stöd av förordningen om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser.
- 5.4.3 Begreppet försäkringsinrättning har flyttats till 9.4.1.
- 5.4.4 Metodstöd om när arbetsgivaren inte lämnar uppgifter har flyttats till 9.1.1.
- 5.5 Första stycket om att begära uppgifter digitalt från myndigheter har flyttats till inledningen av kapitel 8. Andra stycket om att begära uppgifter automatiskt från Skatteverket har flyttats till 8.2.
- 5.6 Begära uppgifter från a-kassor har tagits bort. Information om försäkringsinrättningar finns i 9.4.
- 5.7 Efterfråga eller begära uppgifter från bank har tagits bort och delar av texten har flyttats till avsnitt 9.5.
- 5.7.1 Skyldighet för banker att lämna uppgifter har tagits bort och avsnitt 9.5 beskriver 110 kap. 33 § SFB.
- 5.7.2 Metodstöd och exempel om att välja rätt lagstöd har tagits bort.
- 5.8 Ställa frågor om den enskilde till andra har flyttats till 5.4.1.
- 5.9 Swish har flyttats till 9.5.1.
- 5.10 Tagit bort inaktuell information om bidragsskyldig. Flyttat text och uppdaterat lagruta om hembesök till 7.1.
- 5.11-5.11.2 har tagits bort och relevant information om att begära uppgifter från assistansanordnare finns i 9.2.
- 5.12 Begära uppgifter om deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser har tagits bort.
- 5.12.1 Begära uppgifter från Arbetsförmedlingen har flyttats till 8.3.
- 5.12.2 Begära uppgifter från Skatteverket har flyttats till 8.2.
- 5.12.3 Ställa frågor om deltagaren har flyttats till 5.4.2.
- 5.13 Begära uppgifter från Migrationsverket har tagits bort.
- 5.14 Begära uppgifter från postföretag har flyttats till 9.6.
- 5.15 Generalklausulen har flyttats till 8.4.
- 5.16 Begära uppgifter från en journalist har flyttats till 9.7.

### **Kapitel 6. Utredda med den enskilde**

Nytt kapitel som tidigare ingick i kapitel 9 – utreda med den enskilde.

### **Kapitel 7. Hembesök och arbetsplatsbesök**

Nytt kapitel där avsnitt om hem och arbetsplatsbesök tidigare ingick i kapitel 9.

- 7.1 Lagt till lagrutor om hembesök

### **Kapitel 8. Begära uppgifter från myndigheter**

Inledningen har skrivits om eftersom kapitel 8 har delats upp i två nya kapitel 11 och 12. Avsnitt 8.1-8.11.3 ingår i kapitel 11 – Lämna ut uppgifter till myndigheter och andra aktörer. Avsnitt 8.12-8.15 ingår i nya kapitel 12 – Lämna uppgifter till andra myndigheter vid misstanke om brott.

- 8.1 Uppdaterat lagruta och text om 110 kap. 31 § SFB
- 8.1.1 Uppdaterat text om privat aktörer.
- 8.2 Uppdaterat text om att begära uppgifter från Skatteverket.
- 8.3 Uppdaterat text om att begära uppgifter från Arbetsförmedlingen.



- 8.5 Uppdaterat rubrik på metodstöd om när uppgifter inte lämnar ut uppgifter.

### **Kapitel 9. Begära uppgifter från andra aktörer än myndigheter**

Nytt kapitel med en ny inledning.

- 9.1 Nytt avsnitt om att begära uppgifter från arbetsgivare och uppdragsgivare.
- 9.1.1 Uppdaterat lagruta och lagt till text om att böter kan bli utdömda till en arbetsgivare som inte fullgör sin uppgiftsskyldighet. Tillagd text om stödmall vid polisanmälan av arbetsgivare.
- 9.2 Nytt avsnitt om att begära uppgifter från anordnare av personlig assistans.
- 9.3 Nytt avsnitt om att begära uppgifter från den som trätt i affärsförbindelse med assistansanordnare.
- 9.4. Nytt avsnitt om att begära uppgifter från försäkringsinrättningar.
- 9.5 Nytt avsnitt om att begära uppgifter från kreditinstitut.
- 9.5.1 Tillagd text om möjligheten att vända sig direkt till kreditinstitutet för att begära uppgifter om Swish.

### **Kapitel 10. Lämna ut uppgifter och sekretess**

Nytt kapitel som består av tidigare kapitel 6 och 7.

- 10.1.2 Tillagd text om sekretesskydd för enskilda affärs- eller driftsförhållanden.
- 10.2. Metodstöd om att neka ett utlämnande har flyttats hit från tidigare 6.2

### **Kapitel 11. Lämna uppgifter till myndigheter och andra aktörer**

- 11.1 Lagt till regionerna i lagruta och löptexten.
- 11.2 Lagt till E-hälsomyndigheten i lagruta.
- 11.3-11.3.3 Nytt avsnitt om 10 kap. 15 a OSL.
- 11.10 Lämna uppgifter med stöd av generalklausulen har flyttats från tidigare avsnitt 8.14
- 11.11 Uppdaterat lagruta om arbetslöshetsförsäkringen.
- 11.12.1 Uppdaterat lagruta om socialtjänstlagen, löptext och namn på riktlinjer.

### **Kapitel 12. Lämna uppgifter till andra myndigheter vid misstanke om brott**

- 12.1-12.1.2 Nytt avsnitt om vår skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna.
- 12.2.1 Text om att anmäla enligt bidragsbrottslagen har flyttats från tidigare avsnitt 8.12.2.
- 12.3 Lagt till Inspektionen för strategiska produkter och Kommerskollegium i LUS

### **Kapitel 16. Brott enligt brottsbalken**

- 16.6 Uppdaterat lagruta om försök till brott.

### **Version 17**

Vägledningen har reviderats med redaktionella och språkliga ändringar. Vidare har det skett förändringar i lagstiftningen kring myndigheters uppgiftsskyldighet och kontrollutredningsverksamhetens arbetsmetodik som påverkat skrivningar vägledningen. Lagtexter har setts över för att stämma överens med aktuell lagtext. Information från JO-beslut har implementerats i vägledningen och exempel har setts över för att stämma överens med vad som framkommer i beslut från JO.



## Kapitel 1

- 1.1.1 Stycket om LUFFA är omskrivet till nutid då lagen trätt i kraft samt en ny läshänvisning, tagit bort stycke om Skatteförfarandeutredningen

## Kapitel 2

- 2.1.1 Ändrat till 26 deltagande myndigheter i MUR
- 2.2.1 Tillägg med exempel på hur myndigheter ska samverka och exempel på sekretessbrytande lagar
- 2.4 Metodstöd har flyttats till avsnitt 2.5

## Kapitel 3

- 3.6 Tillägg om att vi ska meddela den enskilde vart vi skickat vidare en handling samt dokumentation av detta.
- 3.7.1 Tagit bort mening om att digital media kan laddas upp i handläggningssystemet då infogade/arkiverade filer inte kommer fungera i framtiden.
- 3.8 Det nya namnet på riktlinje 2009:9 har skrivits ut

## Kapitel 4

- 4.4.2 Formulerat om avsnittet och tagit bort att tjänsteprofiler är begränsat till utsedda kontrollutredare.

## Kapitel 5

- 5 Nytt stycke i avsnittet har flyttats upp från avsnitt 5.5.1 som har tagits bort
- 5.5.1 Tagit bort avsnitt
- 5.7.1 Förtydligat bankernas tolkning av 110 kap. 33 § SFB
- 5.8 Tillagd text om att tydliggöra avsaknad av uppgiftsskyldighet vid muntlig uppgiftsinhämtning samt JO-beslut

## Kapitel 7

- 7.2 Uppdaterade lagrutor. Innebörden av 18 kap. 3 § har inte förändrats och därför inte gråmarkerats.
- 7.2.1 Tagit bort stycke om att Polisen skickar skriftligt meddelande om att förundersökningen är nedlagd.

## Kapitel 8

- 8.2–8.2.2 Nytt avsnitt om LUFFA
- 8.3 Uppdaterad lagruta
- 8.5 Nytt avsnitt om att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen
- 8.6 Nytt avsnitt om Utbetalningsmyndigheter och uppgiftsskyldighet
- 8.9 Avsnittet var tidigare 8.4 och har flyttats hit
- 8.10 Tillfört sekretessbrytande paragrafer i den inledande texten och ny läs mer ruta.
- 8.12.1 Uppdaterad lagruta och nytt stycke som beskriver att vi inte längre ska bedöma påföljden av brottet vid utlämnandet.
- 8.12 Tillagd text skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna.
- 8.12.3 Tagit bort text kopplad till "annan påföljd än böter"



- 8.12.4 Tillagd text om att kontaktuppgifter även kan lämnas ut med stöd av lagen om uppgiftsskyldighet till de brottsbekämpande myndigheterna samt att komplettering av polisanmälan kan ske på eget initiativ.
- 8.13 Uppdaterat punktlista med Trafikverket och Transportstyrelsen

### **Kapitel 9**

- 9.3 Förtydligande om att överväga mindre ingripande metoder innan ett besök hos den enskilde samt att syftet inte får vara att undersöka bostaden. Även tagit bort stycke i första exemplet om att syftet med besöket är att se om det finns tecken på att Josef och Jana bor ihop.
- 9.3.1 har uppdaterats med info om anmält besök och avsnittet har bytt plats med 9.3.2
- 9.3.4 Tillagd text om samtycke och dokumentation
- 9.3.6 Tillagd text om att informera den enskilde att hen inte behöver släppa in FK vid oanmält besök
- 9.3.10 Tillagd text om dokumentation av att vi frågat och fått samtycke till att beträda hemmet eller arbetsplatsen.

### **Kapitel 11**

- 11 Tillagd text om bidragsbrott, brott enligt brottsbalken och varför kunskap om rättsväsendets arbete har betydelse för kontrollutredning
- 11.9 har ändrats till underavsnitt 11.8.4
- 11.8.1 Ny formulering om att det i undantagsfall går att anhålla och häkta någon som är skäligen misstänkt för brott.
- 11.11 Text från avsnitt 11.9 har flyttats till ett eget avsnitt samt en mindre omskrivning med anledning av det.

### **Kapitel 12**

- 12.5 Ändrat till 15 år preskriptionstid vid grovt bidragsbrott

### **Kapitel 13**

- 13 Lagt till exempel på brott enligt brottsbalken och varför vi anmäler brott enligt balken trots att det saknas sådan skyldighet.

### **Kapitel 16**

- 16.2 Ändrat hänvisning till Sveriges Domstolar
- 16.5 Mindre justering om att återrapporteringar alltid ska diarieföra

### **Version 16**

Vägledningen har reviderats med redaktionella och språkliga ändringar. Vidare har det skett förändringar i lagstiftningen kring behandling av personuppgifter, Försäkringskassans handläggningssystem och GFK:s organisation som påverkat skrivningar i vägledningen. Lagtexter har setts över för att stämma överens med aktuell lagtext. Källhänvisningar har setts över och uppdaterats till nyare upplagor.

### **Kapitel 1**

- 1.1 Ny skrivning om strategisk anpassning och verksamhetslogiker. Tagit bort information om värmlandsmodellen.



- 1.1.1 Skrivning om RUT och samverkansuppdraget har tagits bort. Ny skrivning om betänkanden och utredningar som påverkar kontrollutredningsverksamhetens arbete.

## Kapitel 2

- 2.1.1 Ändrat till 25 deltagande myndigheter i MUR.

## Kapitel 3

- 3.7.1 Inget metodstöd längre. Skrivning om hantering av USB-tvätt har tagits bort och hänvisar till hanteringsanvisningar istället.
- 3.9 Ny skrivning om att det inte råder sekretess mellan avdelningar förutom gentemot den särskilda statistikverksamheten på Försäkringskassan. Ny "läs-mer" med hänvisningar.

## Kapitel 4

- 4.4 Ny skrivning om att sökning av uppgifter på internet ska dokumenteras på ett sätt som gör materialet tillgängligt.
- 4.5 Förtydligande om att information och dess källa ska framgå av skärmdumpar eller utskrifter vid inhämtad information från internet. Ny skrivning om att ladda upp elektroniska handlingar i ärendet och om att spara ner uppgifter från Excel-filer.
- 4.8 Tillagd formulering om att det inte finns krav på att dokumenterade uppgifter behöver ha faktisk betydelse. Räcker att de kan komma att få det. Ny källhänvisning.
- 4.9.3 Tagit bort skrivning om att dokumentera ärende-id när handlingar kopieras från andra ärenden. Tillagd text om dokumentation av uppgifter från internet.
- 4.9.4 Lëshänvisningar har förts in i "Läs mer".

## Kapitel 5

- 5 Ny hänvisning till Fia om myndigheter och aktörers uppgiftsskyldighet.
- 5.5 Ny formulering om att efterfråga uppgifter elektroniskt.
- 5.5.1 Lagruta 4 c § förordning (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration borttagen då den är inaktuell. Uppdaterad skrivning om att efterfråga uppgifter från Skatteverket via Försäkringskassans system.
- 5.8 Tagit bort formulering om hur GFK tidigare tolkat 110:14 SFB.
- 5.13 Uppdaterat lagtext i lagruta.
- 5.15.1 Avsnitt borttaget. Metodstöd omskrivet till en informationstext och flyttats till avsnitt 5.15.
- 5.15.2 Avsnitt borttaget samt första exemplet. Det andra exemplet har flyttat till avsnitt 5.15.

## Kapitel 7

- 7.1 Tagit bort utförlig beskrivning av sekretesskyddet och hänvisar till annan vägledning.
- 7.2 Tagit bort rättsfall då det finns ett nyare att läsa i annan vägledning.

## Kapitel 8

- 8 Ny skrivning om gemensamt intresse av informationsutbyte och att lämna ut handlingar skyndsamt. Tillförd hänvisning till Fia i "läs mer".



- 8.1 Uppdaterat lagtext i lagrutan.
- 8.3.1 Uppdaterat lagtext i lagrutan.
- 8.7.2 Tagit bort beskrivning om hur anmälan till IVO ska upprättas och förvaras. Hänvisning till annan vägledning.
- 8.8.2 Ny "läs mer".
- 8.9.1 Uppdaterat lagtext i lagrutan.
- 8.10 Utbetalningsmyndigheten och åklagarmyndigheten har lagt till i listan.
- 8.11 Tagit bort exempel och JO-beslut. Ny "läs mer" med hänvisning till fördjupning.

### Kapitel 9

- 9 "Läs mer" har flyttats till kapitel 10. Text om våld i nära relation har flyttats till 9.2.2
- 9.3.7 Exempelen har flyttats till avsnitt 9.3.6.
- 9.3.9 Checklista ersatt med anvisningar 2023:12
- 9.3.10 Ny "läs mer"

### Kapitel 10

- 10 "Läs mer" flyttad hit från kapitel 9.
- 10.2 Lagruta ersatt med "läs mer" och hänvisning till annan vägledning.
- 10.2.1 Uppdaterad skrivning om att kommunicera uppgifter från den enskilde.
- 10.2.2 Text uppdaterad i avsnittet och tillägg om sekretess gentemot den enskilde.
- 10.2.3 Nytt avsnitt om sammanställning av uppgifter i utredningen.
- 10.2.4 Uppdaterat metodstöd om att kommunicera uppgifter.
- 10.5.1 Uppdaterad skrivning om skadestånd.
- 10.7.1 Ändrat stycket om att punkt 1 och 3 har generellt liten betydelse i kontrollutredningsärenden.
- 10.7.2 Ny rubrik till avsnittet. Satt punkten fyra i lagrutan inom klamrar. Nytt stycke om att det kan vara diskriminerande att välja en utredningsmetod som den enskilde på grund av en funktionsnedsättning inte kan medverka i. Ny "läs mer".

### Kapitel 11

- 11.3.1 Utvecklad skrivning om uppsåt.
- 11.3.2 Utvecklad skrivning om grov oaktsamhet.

### Kapitel 12

- 12.5 Tillagd skrivning med beskrivning av preskriptionstid och reglerna om bortfallande av påföljd.

### Kapitel 16

- 16.2 Tagit bort stycke om att vad som gäller vid att vittna där anhörig är åtalad. Hänvisning till källor i ny "Läs mer".

### Version 15

Vägledningen har reviderats med redaktionella och språkliga ändringar för att göra den om än mer tillgänglig. Långa och informativa stycken har delats upp i punktlister.



Befintlig text har lagts in i exempelrutor. Lagtextrutor har setts över för att stämma överens med aktuell bestämmelse.

### Kapitel 3

- 3.7.1 Ändrat texten utifrån hantering av inkomna handlingar på fysisk lagringsmedia, lagt till "läs mer" med hänvisning till hanteringsanvisningar för tvätt av fysisk lagringsmedia och vägledning 2004:3.

### Kapitel 4

- 4.4 Text har skrivits om, ny "läs mer" ruta, lagt till läshänvisning till riktlinjer 2011:37.
- 4.4.1 Befintlig text har flyttats till 4.4. Ny text i avsnitt 4.4.1 om att söka uppgifter på sociala medier utan inloggning.
- 4.4.2 Befintlig text har flyttats till 4.4. Ny text om att söka uppgifter på sociala medier med inloggning. Ny hänvisning till anvisningar *Metod för att använda sociala medier i kontrollutredningar*.
- 4.4.3 Befintlig text har flyttats till 4.4. Metodstöd om att spara ner uppgifter från internet har blivit nytt avsnitt 4.5. Rubriken har bytt namn till att spara ner uppgifter i ärendet. Nytt stycke om att även skärmdumpa interna uppgifter.
- 4.4.4 Avsnittet har blivit 4.4.1 och text har skrivits om.
- 4.8 har blivit 4.9 Lagt till text om att dokumentationen ska vara objektiv, korrekt, saklig, tydlig, relevant och med en god ton. Text från avsnitt 4.8.1 om att läsa igenom anteckningar har flyttats hit. Infogad "läs mer" ruta med hänvisning till skrivhandledning för tydlig dokumentation och begripliga beslut
- 4.8.1 har blivit 4.9.1 Rubriken är inget metodstöd längre. Text om att inte kopiera namn från globala fältet har tagits bort. Lagt till text om att skriva med god ton.
- 4.8.2 har blivit 4.9.2 Rubrik är inget metodstöd längre och har döpts om. Text från avsnitt 4.8.1 har infogats om att dela upp text i stycken, relevanta rubriker och knapphändiga journaler.
- 4.8.4 har blivit 4.9.4 Tagit bort formulering om att mall ska användas för inkommande mejl där handlingarna snabbt behöver läggas till i ett pågående ärende. Stödprocess (2018:2) Säkerhet på Försäkringskassan har ändrats till Anvisningar 2022:9.

### Kapitel 5

- 5 Rubriken har ändrats till att hämta in i stället för att begära uppgifter.
- 5.1 Rubriken har ändrats till att hämta in i stället för att begära.
- 5.2 Rubriken har ändrats till att hämta in i stället för att begära uppgifter.
- 5.4.1 Förtydligat att juridiska personer inte omfattas av begreppet namngiven person.
- 5.5.1 Etableringsjobb har lagts till i lagrutan. Nytt stycke med förtydligande om att begäran om månadsuppgifter vid sjukpenning ska skickas med post.
- 5.7 Wimimallar har tagits bort då de slagits ihop till en bankmall.
- 5.12 Nytt avsnitt om att begära uppgifter om deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser.
- 5.12.1 Nytt avsnitt om att begära uppgifter från Arbetsförmedlingen.
- 5.12.2 Nytt avsnitt om att begära uppgifter från Skatteverket.
- 5.12.3 Nytt avsnitt om att ställa frågor om deltagaren till andra.
- 5.13 har blivit avsnitt 5.14 med ny laghänvisning på grund av förändringar i postlagen.



- 5.15.2 Befintlig text har skrivits in i exempelrutor

### Kapitel 8

- 8.10 Lagt till fler myndigheter som omfattas av förordningen om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet.
- 8.11 Lagt till text om att dokumentera utlämnande av handling med stöd av generalklausulen och yttrande från JO.

### Kapitel 9

- 9 Nytt stycke om tillvägagångssätt vid misstanke om våld i nära relation
- 9.3.7 Har ändrats till ett metodstöd.
- 9.3.10 Stödprocess Säkerhet på Försäkringskassan har ändrats till Anvisningar och text har skrivits om utifrån att kontrollutredare ska incidentrapportera med stöd av chef.

### Kapitel 10

- 10.2.3 Nytt stycke om att kommunicera rörlig media
- 10.7.1 Ny beskrivande rubrik på avsnittet
- 10.7.2 Ny beskrivande rubrik på avsnittet
- 10.7.3 Ny beskrivande rubrik på avsnittet. Förtydligat vad 110 kap 54-58 §§ avser för situationer.

### Kapitel 12

- 12.3.5 Skrivit om stycke om att det i vissa fall kan handla om uppsåtligt bidragsbrott vid riktade kontroller.

### Version 14

Befintliga stycken har flyttats till andra avsnitt. Orden hon, han, hans och hennes har bytts ut mot hen och hens. Begreppet den försäkrade har ersatts med den enskilde och begreppet impuls har ersatts med anmälan i ett flertal avsnitt. Kapitel 6 i den förra versionen har strukturerats om till tre nya kapitel- kapitel 6 – 8. Inledningen till de flesta kapitlen har utvecklats. Namn i många exempel har bytts ut för att bli mer inkluderande. Läs mer-rutor har lagts till med hänvisningar till andra vägledningar.

### Kapitel 1

- 1.1 i den förra versionen har gjorts om till inledning
- 1.2 om samverkan i den förra versionen har flyttats till kapitel 2
- 1.3.1 och 1.3.2 i den förra versionen har gjorts om till nytt avsnitt 1.1
- 1.4 i den förra versionen har blivit nytt avsnitt 1.1.1

### Kapitel 2

- Text om samverkan har flyttats till den inledande texten
- 2.3 i den förra versionen har flyttats till 2.2.1. Text om samverkan från kapitel 1 har flyttats hit.
- 2.4 Har gjorts om till metodstöd och kontrollutredare har bytts ut mot du.

### Kapitel 3

- 3.1 i den förra versionen har gjorts om till inledning av kapitlet
- 3.2.1 Ny rubrik



- 3.6 Ny rubrik. De tidigare underavsnitten om anmälningar som gäller flera personer och förutsättning för att inte diarieföra har tagits bort. Hänvisning till Processen för kontrollutredning har lagts till.
- 3.7.1 Ändrat texten utifrån att det inte är tillåtet att läsa av USB-stickor i egen dator (Stödprocessen för säkerhet på Försäkringskassan)
- 3.8 Tagit bort underrättelse enligt lagen om underrättelseskyldighet i den förra versionen då detta beskrivs i annat kapitel i den nuvarande versionen.
- 3.12 Förtydligat texten.

#### Kapitel 4

- Ny inledning till kapitlet
- 4.3 Utvecklat inledning till avsnittet
- 4.3.1 - 4.3.2 Gjort om till metodstöd
- 4.4.2 - 4.4.4 Nya rubriker och gjort om till metodstöd
- 4.4.5 Lagt till hänvisning till Wimi FK 14024
- 4.8 Nytt avsnitt med metodstöd om dokumentation
- 4.8.1 - 4.8.3 Innehåller avsnittet i den förra versionen om dokumentation. Delat in texten i nya underrubriker samt nya rubriker. Förtydligat att muntliga uppgifter ska stämmas av med uppgiftslämnaren och att uppgifter som hämtas från andra ärenden ska dokumenteras.
- 4.8.4 Lagt till hänvisning till Stödprocess (2018:02) Säkerhet på Försäkringskassan
- 4.8.5 Gjort om avsnittet till metodstöd

#### Kapitel 5

- 5.1 i den förra versionen har gjorts om till inledning av kapitlet
- 5.3 Nytt avsnitt om 10 kap. 2 § OSL
- 5.4 Ny rubrik
- 5.5 Nytt avsnitt om att begära uppgifter digitalt
- 5.5.1 Nytt avsnitt om att begära månadsuppgifter från Skatteverket.
- 5.7 Nytt avsnitt om att fråga efter eller begära uppgifter från bank.
- 5.7.1 Avsnitt om 110 kap. 33 § SFB har blivit underavsnitt. Förtydligat att det är bankerna som avgör om de begärda uppgifterna kan lämnas ut.
- 5.7.2 Nytt avsnitt med metodstöd om att välja rätt lagstöd. Exemplet från 5.7.1 har flyttats hit och utvecklats.
- 5.9 om Swish har flyttat från avsnitt 5.7.
- 5.14 Ny rubrik
- 5.14.1 Ny rubrik
- 5.15 Ändrat begrepp från efterforskningsförbud till efterfrågeförbud samt hänvisat till korrekt bestämmelse

#### Kapitel 6

- Nytt kapitel som innehåller delar av tidigare kapitel 6
- Ny inledning till kapitlet
- 6.1 Avsnittet består av avsnitten 6.1 och 6.5 i den förra versionen
- 6.1.1 och 6.1.2 I förra versionen var dessa avsnitt på rubriknivå 2
- 6.2 Avsnittet har gjorts om till metodstöd



### Kapitel 7

- Nytt kapitel som innehåller delar av tidigare kapitel 6
- Ny inledning till kapitlet
- 7.1 - 7.1.3 Avsnitten har flyttats från 3.6 - 3.6.3 i den förra versionen
- 7.2 Avsnitt om förundersökningssekretess har utvecklats
- 7.2.1 Nytt avsnitt med metodstöd om prövning av förundersökningssekretess

### Kapitel 8

- Nytt kapitel som innehåller delar av tidigare kapitel 6
- Ny inledning till kapitlet
- 8.1 Begreppet Diabas har ändrats till FK Diaristöd
- 8.3 Ny rubrik
- 8.6 Ny rubrik och metodstöd om när en myndighet begär uppgifter
- 8.7 Nytt avsnitt om att lämna uppgifter till kommunen.
- 8.7.1 – 8.7.3 Avsnitten var tidigare på rubriknivå 2

### Kapitel 9

- Ny inledning till kapitlet
- 9.1 Förtydligat skrivningar om Försäkringskassans bevisbörda i återkravsärenden.
- 9.2 Har gjorts om från metodstöd
- 9.2.1 Har gjorts om till metodstöd. Lagt till hänvisning till riktlinjer (2020:5) för kontakter på andra språk än svenska.
- 9.2.2 och 9.2.3 Har gjorts om till metodstöd

### Kapitel 10

- Avsnitt 8.2 om partsinsyn i den förra versionen har tagits bort, då detta beskrivs i nya kapitel 7
- 10.2.3 Förtydligande om att man även ska kommunicera uppgifter som talar till den försäkrades fördel. Lagt till ett nytt exempel.
- 10.7.2 Gjort om text till ett exempel.

### Kapitel 11

- Inledningen har skrivits om med text från avsnitt 9.1 i den gamla versionen
- Avsnitt om förundersökningssekretess i den förra versionen har flyttats till kapitel 7 i den nya versionen
- 11.10.1 - 11.10.3 Avsnitten var tidigare på rubriknivå 2

### Kapitel 12

- 12.3.1 Numrerats som rubriknivå 3. Utvecklat skrivning om att ett ombud bara kan göra sig skyldig till bidragsbrott genom att lämna oriktiga uppgifter och inte genom att inte anmäla ändrade förhållanden.
- 12.3.2 Numrerats som rubriknivå 3. Utvecklat skrivning om konkret fara och normala rutinmässiga kontroller.

### Kapitel 14

- Ny inledning till avsnittet. Avsnitt 12.6 i den förra versionen om Försäkringskassans mall har tagits bort och texten har flyttats till inledningen.



- 14.2 Förtydligat att det handlar om att bedöma om det kan misstänkas att den enskilde har handlat medvetet eller grovt oaktsamt
- 14.3.1 - 14.3.2 Numrerats om som rubriknivå 3
- 14.4 Utvecklat skrivningarna om när ombud kan polisanmälans
- 14.5 Ny rubrik

### Kapitel 15

- Ändrat årtal i alla förekommande exempel som anger en tidsperiod

### Kapitel 16

- 16.5 Förtydligat att återrapporteringar från Polis- och åklagarmyndighet inte ska registreras i ÅHS.

### Version 13

- 2.1.1 Lagt till information om MUR
- 2.2 Förtydligande om samverkansskyldighet mellan myndigheter
- 3.6.2 Nytt avsnitt om hur man ska dokumentera den kännedom som man har om den anmälda och som inte kommer från en inkommen uppgift
- 3.9 Nytt avsnitt om handlingar som felaktigt sänts till Försäkringskassan
- 3.10.3 Flyttat text till processen om hur man diarieför.
- 3.10.4 Utvecklat metodstöd om hur man hanterar ej inskanningsbara handlingar
- 4.4.5 Förtydligande om hur man hanterar filmer på internet
- 4.7.1 Avsnitt om dokumentation i pappersakt har tagits bort, avsnitt om att inte kopiera över uppgifter från serviceåtgärder
- 4.7.3 Nytt avsnitt om hur man hanterar inkomna mejl som rör försäkringsärenden
- 4.8 Nytt avsnitt om arbetsmaterial
- 5.4.2 Förtydligande om att en folkhögskola kan vara en myndighet
- 5.4.4 Förtydligande kring när man ska polisanmäla arbetsgivare
- 5.8 Flyttat avsnitt om Swish till avsnitt 5.7 från kapitel 4
- 5.9 Förtydligande om att 110 kap 14 § punkt 1 och 2 SFB även gäller gentemot bidragsskyldig
- 6.5 Förtydligande som gäller när en annan myndighet efterfrågar uppgifter
- 6.8.1 Ändrat avsnittet utifrån att folkbokföringsförordningen upphävts och bestämmelsen istället lagts in i folkbokföringslagen (1991:481). Hänvisat till hur man gör en anmälan till Skatteverket
- 6.9 Nytt avsnitt om att lämna uppgifter till arbetslöshetskassa
- 6.16 Nytt avsnitt om hur man gör orosanmälan gällande barn
- 6.17 Nytt avsnitt om anmälan om missförhållanden som gäller vuxen
- 6.18 Nytt avsnitt om anmälan om att god man eller förvaltare missköter sitt arbete
- 6.19 Tagit bort text som framgår av riktlinjerna 2009:9
- 7.4.10 Förtydligande som gäller säkerhet under hembesök
- 8.2 Avsnittet om partsinsyn har kortats ned med hänvisning till vägledningarna 2004:7 och 2001:3
- 9.11 Utvecklat texten om förundersökningssekretess
- 10.3 Förtydligad skrivning om vad som är en rutinmässig kontroll
- 12.7.1 Nytt avsnitt om att polisanmäla juridisk person



## Version 12

Ytterligare lagrutor har lagts till som påverkat formuleringar i de berörda styckena. Orden hon, han, hans och hennes har bytts ut mot hen.

- 1.4 Tillagt stycke om KUT-utredningen.
- 3.6 Lagruta har lagts till. Förtydligande av vem som omfattas av sekretesskydd för anmälare.
- 3.6.1 Tillagt stycke om information till en anmälare.
- 3.9.1 Nytt stycke om diarieföring av anmälningar som berör flera personer.
- 3.9.4 Nytt metodstöd. Hur gör man med ej inskanningsbara handlingar.
- 3.11 Nytt avsnitt om att lämna uppgifter om ärenden inom Försäkringskassan.
- 4.4.5 Nytt metodstöd om hur man sparar uppgifter från internet.
- 4.4.6 Nytt avsnitt om att vi inte har lagstöd för att begära uppgifter från swish.
- 4.6 Tillagt stycke med förtydligande av att väsentlig försening måste ses utifrån de olika förmånernas normala handläggningstider.
- 4.7.2 Tillagt stycke med förtydligande om vad man ska tänka på när man skriver journalanteckningar.
- 4.7.3 Tillagt stycke om dokumentation av handlingar och uppgifter i journalen.
- Tillagt stycke om hur man dokumenterar uppgifter från andra ärenden i kontrollutredningen.
- 5.2 Tillagt stycke om att ett ställningstagande ska göras till vad som ska utredas i ärendet och utifrån det vilka uppgifter som ska tas in.
- 5.4.1 Tillagt stycke. Vad avses med namngiven person i 110 kap. 31 § SFB.
- Tillagt stycke. Möjlighet att begära uppgifter från BVC om den försäkrade.
- 5.4.2 Tillagt stycke. Vad omfattas av begreppet myndighet.
- 5.4.4 Lagruta har lagts till. Nytt stycke med beskrivning av hur man polisanmäler en arbetsgivare.
- 5.5 Lagruta har lagts till. Förändrad skrivning i avsnittet.
- 5.7 Förändrad skrivning i avsnittet. Förtydligande av Försäkringskassans möjligheter att ställa frågor om enskilda till andra. Tidigare avsnitt 5.8 borttaget då Försäkringskassan inte kan ställa frågor om andra än den enskilde enligt inkommet JO beslut.
- 5.8 Lagruta har lagts till. Ändrat stycke med förtydligande av att 110 kap. 14 § SFB även gäller mot en bidragsskyldig.
- 5.9.1 Tidigare avsnitt borttaget. Försäkringskassan kan inte fråga banker om kontouppgifter som gäller någon annan än den enskilde. Avsnitt om att ställa frågor till anordnare av assistans om assistenter. Lagruta har lagts till.
- 5.9.2 Tidigare avsnitt borttaget. Försäkringskassan kan inte ställa frågor om assistenter till någon annan än anordnaren. Nytt avsnitt om att begära uppgifter från Skatteverket.
- 5.11 Lagruta har lagts till. Styckena är omflyttade i avsnittet.
- 6.2 Lagruta har lagts till. Tillagda stycken med förtydligande av begreppet personliga förhållanden och nytt stycke om sekretess för avlidna personer.
- 6.3. Nytt stycke om socialförsäkringssekretess inom statligt tandvårdsstöd.
- 6.4 Nytt avsnitt med förtydligande av att socialförsäkringssekretessen inte omfattar juridiska personer.
- 6.5 Tillagt stycke om att en begäran om att lämna ut en uppgift kan vara skriftlig eller muntlig.



- 6.6 Nytt avsnitt om Försäkringskassan nekar att lämna ut en handling eller uppgift.
- 6.7 Nytt avsnitt om skyldighet för Försäkringskassan att lämna uppgifter på eget initiativ.
  - 6.7.1. Lagruta har lagts till. Nya stycken om den förändrade lagstiftningen om underrättelseskyldighet med förtydligande av lagstiftningen och om hur bedömningen ska gå till.
  - 6.7.2 Ny rubrik. Text från föregående avsnitt inlagd under rubriken.
- 6.8 Nytt avsnitt. Inledning till avsnittet om sekretessbrytande regler som gäller Skatteverket.
  - 6.8.2 Nytt metodstöd med exempel på när uppgifter kan lämnas till Skatteverket.
  - 6.8.4 Två lagrutor har lagts till och ett nytt avsnitt om skatteförfarandelagen.
- 6.9 Nytt stycke om när myndighet efterfrågar uppgift hos Försäkringskassan utan att ange lagrum som stöd för begäran.
  - 6.9.1 Lagruta har lagts till.
  - 6.9.2 Lagruta har lagts till och ett nytt avsnitt om uppgiftslämnande till Kronofogden vid skuldsanering.
- 6.11 Lagruta har lagts till och nytt stycke om hur generalklausulen kan användas för uppgiftslämnande.
  - 6.12.1 Lagruta har lagts till.
- 6.13. Nya stycken har lagts till om vad som gäller när Försäkringskassan lämnar ut uppgifter vid misstanke om brott.
  - 6.13.1 Lagruta har lagts till. Nytt stycke med förtydligande om hur 10 kap. 24 § OSL kan användas.
- 6.14 Lagruta har lagts till. Nytt stycke med förtydligande av när lagen kan användas.
- 7.4.5 Nytt metodstöd om säkerhetsbedömning inför besöket.
- 7.4.6 Ny rubrik till avsnitt om genomförande av hembesök.
- 7.4.7 Nytt avsnitt. Nytt metodstöd om genomförande av hem- eller arbetsplatsbesök.
- 7.4.8 Stycket om begäran om kopia på pass- eller körkortsfoto lagt som ett eget avsnitt.
- 7.4.10 Nytt metodstöd om säkerhet under hembesök.
- 7.4.11 Nytt stycke om rapportering av incidenter vid hem- eller arbetsplatsbesök.
- 8.2. Två nya lagrutor har lagts till. Helt nytt avsnitt om partsinsyn och sekretess mot den enskilde själv.
- 8.3.3 Nytt metodstöd om hur uppgifter kan kommuniceras med den enskilde.
- 8.6. Ny rubrik där skadestånd är tillagt. Nytt stycke med beskrivning av när skadestånd kan begäras istället för att vi ställer återkrav.
- 9.11 Två nya lagrutor har lagts till. Ett nytt rättsfall tillagt i avsnittet.
- 10. De olika avsnitten i kapitlet har flyttats om för att göra kapitlet mer förståeligt och lättläst.
  - 10.1 Nytt stycke med beskrivning av den ändrade lagstiftningen i bidragsbrottslagen.
  - 10.3 Ny lagruta har lagts till.
    - 10.3.2 Ny skrivning om vad som kan vara grovt bidragsbrott.
    - 10.3.3 Avsnitt tillagt om mindre allvarliga gärningar med anledning av ändringen i bidragsbrottslagen från den 1 januari 2020.

- 10.5 Nytt avsnitt med tabell över strafftid och preskriptionstid i bidragsbrottslagen.
- 10.6 Ny lagruta har lagts till.
- 11.3 Ny lagruta har lagts till.
- 11.4 Ny lagruta har lagts till.
- 11.5 Ny lagruta har lagts till.
- 12.1 Ny lagruta har lagts till.
- 14.3 Ändring av första stycket. Att beslut kan ändras efter omprövning är tillagt.

### **Version 11**

Lagrutor har lagts till, vilket påverkat formuleringen i de berörda styckena. Begreppet den försäkrade har genomgående ersatts med den enskilde.

- 1.1 Kontrollutredningsverksamhetens uppdrag har förtydligats.
- 1.3.1 Förtydligande om att det på många orter fanns kontrollutredningsverksamhet även före 2006 och att begreppet mob-handläggare har ändrats till kontrollutredare.
- 1.4 Lagt till information om KUT-delegationen.
- 3.1 Nytt avsnitt om att en kontrollutredning kan gälla förmåner, pågående och avslutade ersättningar eller ansökan. Information om att begreppet enskild används.
- 3.3 Tillägg om att en anonym anmälan aldrig ensamt kan ligga till grund för att man drar in eller minskar en ersättning. Förtydligande om att man måste dokumentera namnet på den som lämnar uppgifter. Tillägg om att telefonnummer ska dokumenteras om den enskilde uppger ett telefonnummer.
- 3.4 Avsnittet omformulerat. Text om försäkringsbolag har flyttats till nytt avsnitt (3.5). Förtydligande om man ska upplysa den som lämnar uppgifter om att vi dokumentera hans eller hennes namn.
- 3.6 Förtydligande om att innehållet i en anonym anmälan kan avslöja anmälarens identitet.
- 3.6.1 Hänvisning till att vägledning 2001:3 beskriver vad som kan vara till men för den enskilde.
- 3.7 Förtydligande om att kontrollutredningar även kan startas utifrån information som man får från andra myndigheter.
- 3.10 Uppdaterat hänvisningen till jävsbestämmelserna i nya FL.
- 4.2 Avsnittet har skrivits om och utvecklats.
- 4.4.2 Hänvisning till avsnitt 4.4.4 har lagts till.
- 4.5 Lagt till lagruta. Avsnittet har uppdaterats utifrån 9 § i nya förvaltningslagen.
- 4.6 Lagt till lagrutor. Nytt avsnitt om väsentlig försening och dröjsmålstalan.
- 4.7–4.7.4 Lagt till lagruta. Avsnittet har utvecklats med ett metodstöd för dokumentation i kontrollutredningsärenden.
- 5.4 Lagt till lagruta. Förtydligande om att bestämmelsen innebär skyldighet att lämna ut uppgifter till Försäkringskassan.
- 5.4.1 Nytt avsnitt om att begärda uppgifter ska gälla den enskilde
- 5.4.2 Förtydligande om att begreppet myndighet också omfattar svenska ambassader.
- 5.5 Lagt till lagruta. Förtydligande om att Försäkringskassans tolkning av bestämmelsen är att bankerna är skyldiga att på begäran lämna ut kontoutdrag för ovanstående ärendeslag
- 5.6 Har lagt till lagruta, vilket påverkat inledningen av avsnittet.



- 5.8.3 Lagt till lagruta, vilket påverkat formuleringen av avsnittet.
- 5.9 Nytt avsnitt om begäran av uppgifter från Migrationsverket.
- 5.10 Lagt till information om att postlagen inte ger rätt till att få uppgifter om vilka personer som får post på en viss adress
- 5.11 Ny rubrik. Lagt till text om vad generalklausulen innebär.
- 5.11.1 Ny rubrik
- 6.5.2 Lagt till lagruta
- 6.5.3 Nytt avsnitt om folkbokföringsbrott enligt 42 § folkbokföringslagen
- 6.7 Lagt till lagruta, vilket påverkat formuleringarna i resten av avsnittet
- 6.8 Ny rubrik på avsnittet. Förtydligande i första stycket om att det gäller både när Försäkringskassan lämnar uppgifter på begäran och på eget initiativ. Nytt exempel om att lämna uppgifter till Migrationsverket istället för det exempel som fanns om Skatteverket.
- 6.10 Lagt till lagruta.
- 6.11 Lagt till lagruta, vilket påverkat formuleringen av avsnittet.
- 6.13 Helt nytt avsnitt om att lämna uppgifter till Försäkringskassans internutredare.
- 7.3 Utvecklat avsnittet om syftet med att hålla samtal med den försäkrade
- 7.3.1 Texten om att planera samtalet har utvecklats och text lagts till om tolk ska bokas i förväg och att man bara ska använda professionella tolkar.
- 7.3.2 Lagt till text om att man ska försäkra sig om att tolken och den enskilde förstår varandra. Utvecklat samtalet inte får uppfattas som ett förhör, förtydligt att samtalens upplägg behöver anpassas efter vad det handlar om och att man ska hålla ett bra samtalsklimat.
- Tidigare avsnitt 7.3.3 om dokumentation har tagits bort. En del av texten har förts in i det nya avsnittet 7.3.3 om vad som gäller efter samtalet med hänvisning till avsnitt 4.7–4.7.3.
- 7.4 Exemplet om Erica har utvecklats och mer förklarande text till exemplet har lagts till.
- 7.4.8 Förtydligande om att den enskilde väljer om han eller hon vill släppa in Försäkringskassan på ett hembesök
- 8.2–8.2.3 Lagrutor har lagts till. Nytt avsnitt om kommunikering, om att kommunicera handlingar som den enskilde lämnat, uppgifter som rör annan än den enskilde och på vilket sätt man kan kommunicera dessa.
- 8.3–8.6 i den förra versionen har tagits bort och ersatts av avsnitten 8.4 och 8.7.
- 8.4 Nytt avsnitt om interimistiska beslut och beslut med en hänvisning till vägledningen 2004:7.
- 8.7–8.7.3 Nya avsnitt om sanktionsbestämmelserna i 110 kap. 52–58 §§ SFB, mer omfattande skrivningar om 52 och 53 §§.

### *Kapitel 9*

Kapitlet har fått ny rubrik. Avsnitten i den förra versionen 9.1, 9.2, 9.10 och 9.11 har flyttats till kapitel 12.

- 9.1 Nytt avsnitt med information om att kapitlet ska ses som en kunskapsbank.
- 9.2 Hänvisning till avsnitt 9.2 har lagts till.
- 9.4 har formulerats och förtydligats. Begreppet uppsåtsbedömning har tagits bort.
- 9.4.1 En del av avsnittet har flyttats till kapitel 12.3. Den kvarvarande texten har formulerats om.



- 9.8 Förtydligande om att antal brott inte behöver anges i polisanmälan.
- 9.9–9.9.3 Avsnittet om förundersökning har skrivits om och utvecklats, framför allt med utdrag från SOU 2018:4.
- 9.10–9.15 fanns i den förra versionen i dåvarande kapitel 13, men har flyttats till kapitel 9 i den här versionen.
- 10.3 Lagruta har lagts till.
- 10.4 Ny rubrik.
- 10.5 Ändrat skrivning om beloppsgränser för bidragsbrott.
- 10.7 Lagt till lagruta.
- 10.8 Beskrivning av grov oaktsamhet har flyttats från avsnitt 9.3.2 den förra versionen. Texten har delats in i två underrubriker (10.8.1 och 10.8.2).
- 10.9 Lagt till lagruta.
- 11.1 Lagt till lagruta.
- 11.2 Lagt till lagruta.

*Kapitel 12 Kapitlet har fått ny rubrik.*

- 12.1 och 12.2 har flyttats från kapitel 9 i den förra versionen. Avsnitten har omformulerats.
- 12.3 Avsnittet har fått ny rubrik. Begreppet uppsåtsbedömning har ersatts av ställningstagande till polisanmälan.
- 12.3.1–12.3.2 är nya. Delar av texten är tagen från SOU 2018:4. Avsnitten handlar om att Försäkringskassan ska bedöma om den enskilde agerat medvetet eller vårdslöst utifrån de uppgifter som finns hos Försäkringskassan och att Försäkringskassan inte ska utreda misstänkta brott.
- Avsnitt 12.2 i den förra versionen har tagits bort, eftersom det hör hemma i processen.
- 12.4 Avsnittet om att Försäkringskassan har egen mall för polisanmälan har kortats ned, eftersom all väsentlig information finns i mallen för polisanmälan.
- 12.5 Nytt avsnitt om att polisanmäla andra än den försäkrade.

*Kapitel 13.*

Exemplen på när polisanmälan kan vara aktuell och inte aktuell har flyttats till eget kapitel.

*Kapitel 14*

Nytt kapitel om vad som kan hända på Försäkringskassan efter att man gjort en polisanmälan. Avsnitten fanns i kapitel 13 i den förra versionen.

**Version 10**

Vägledningen har uppdaterats med aktuella hänvisningar. Kap 11.6 borttaget. Kap 13.3.2 borttaget.

*Kapitel 1 Försäkringskassans verksamhet för kontrollutredning*

Det tidigare kapitlet 1 Inledning har helt skrivits om och fått nytt innehåll.

*Kapitel 2 Samverkan med andra*

Tidigare avsnitt 2.5 Övergripande samverkan och samarbete har tagits bort

- 2.1–2.1.1 Avsnittet om samverkan har utvecklats och skrivits om
- 2.5 Avsnitt om förhållningssätt vid samverkan har utvecklats och skrivits om
- 2.6–2.6.5 Beskrivning av samverkan mot den grova organiserade brottsligheten har kortats ned och uppdaterats



- 2.6.6 Nytt avsnitt av vikten av att skilja på underrättelsearbete och operativt arbete

#### *Kapitel 3 Starten på en kontrollutredning*

- 3.2–3.2.1 Förtydligande av ett telefonnummer som syns på displayen inte ska dokumenteras. Nytt exempel
- 3.3 Borttag av exempel. Hänvisning till Riktlinjer för försäkringsföretagens utredningsverksamhet, s. 4, Svensk Försäkring, 30 maj 2012
- 3.7 Förtydligande om att sekretessreglerna inte är hinder för att anställda på Försäkringskassan lämnar uppgifter till varandra i den utsträckning som är normalt och nödvändigt för att handlägga ett försäkringsärende eller en kontrollutredning
- 3.7.2 Nytt avsnitt om riskbaserade kontroller

#### *Kapitel 4 Generellt om handläggning*

Kapitlet har fått ny rubrik.

Avsnitt om kundfokus har tagits bort. Avsnitt om att man får lämna ärenden till annan enhet på Försäkringskassan är borttaget.

- 4.1 Exemplet om Aurora har förtydligats. Nytt exempel har lagts till.
- 4.2 Nytt avsnitt om att man inte får uppgifter när utredningen är avslutad
- 4.3.1 Förtydligande om att kontrollutredarna ska ha ett förmånsövergripande perspektiv
- 4.4 Hänvisning till riktlinjerna (2011:37) för Försäkringskassans användning av sociala medier
- 4.4.4 Ändrat från att det inte är tillåtet till att det är i högsta grad olämpligt. Lagt till Facebook som exempel på sociala medier.
- 4.7 Förtydligande om att man börjar en utredning med att ta fram intern information.

#### *Kapitel 5 Begära uppgifter*

Avsnitt 5.2 och 5.3 i den förra versionen har disponerats om och motsvarar 5.2–5.4 i den här versionen

- 5.2 Nytt avsnitt om att man vid begäran av uppgifter ska göra avvägning mellan den enskildes krav på integritet och behovet av utredning.
- 5.3 Exempel har tagits bort.
- 5.4.1 Nytt avsnitt om att uppgifter som begärs med stöd av 110:31 SFB ska gälla den som utreds. Hänvisning till regeringsbeslut Fi 2015/05724/S3.
- 5.4.2 Nytt avsnitt om att begära uppgifter från myndigheter
- 5.5 Nytt avsnitt om 110:33 SFB. Hänvisning till JO-beslut, daterat 2016-10-25
- 5.7 Nytt avsnitt om att ställa frågor till andra än den försäkrade
- 5.7.1 Nytt avsnitt om att begära kontouppgifter gällande annan än den försäkrade
- 5.8–5.8.3 Nya avsnitt om att begära uppgifter i assistansersättningsärenden
- 5.10–5.10.2 Nya avsnitt om att generalklausulen i OSL. Hänvisning till regeringsbeslut Fi 2015/05724/S3

#### *Kapitel 6 Lämna ut uppgifter – sekretessbrytande regler*

- 6.2 Avsnittet är omformulerat
- 6.4 Två stycken är omformulerade



- 6.5.1 Förtydligande om när underrättelser inte behöver diarieföras
- 6.7 Avsnittet har flyttats. Det var avsnitt 6.9 i den förra versionen. Innehåller nytt exempel. Avsnittet har formulerats om.
- 6.9 Avsnitt om sekretess mot försäkringsbolag har formulerats om.
- 6.10 Förtydligande av 10:24 OSL.
- 6.11 Nytt avsnitt om Lag (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet och förordningen (2016:775) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet.
- 6.12–6.12.3 har flyttats från kapitel 9 i den förra versionen

#### *Kapitel 7 Utreda med den försäkrade*

##### Ny rubrik

- 7.2 Avsnitt om att begära uppgifter från den försäkrade har utvecklats
- 7.3–7.3.4 Nytt avsnitt om metodstöd
- 7.4 Avsnittet har formulerats om. Styckena och avsnitt har strukturerats om.
- 7.4.5 Nytt avsnitt – metodstöd om säkerhet vid besöket
- 7.4.6 Nytt avsnitt om planering av besöket
- 7.4.8 Lagt till text om tolk
- 7.4.9 Nytt avsnitt om dokumentation av det som framkommit under besöket
- 7.5 Nytt avsnitt om hem- och arbetsplatsbesök hos annan än den försäkrade. Detta stod i den förra versionen i ett annat kapitel.
- 7.6 Avsnitt om att det inte är tillåtet att spana är till stora delar omskrivet och utvecklat. Ett exempel har tagits bort

#### *Kapitel 8 Åtgärder i ärendet*

- 8.5 Avsnittet har förtydligats. Tillägg av hänvisning till avsnitt 3.4

#### *Kapitel 9 Bedöma misstanke om brott*

##### Ny rubrik på kapitlet

- 9.1 Avsnitt Inledning i förra versionen har delats upp och fått ny rubrik. Avsnittet har utvecklats.
- 9.3 och 9.4 har flyttats från andra avsnitt i den förra versionen och har utvecklats.
- 9.5 Avsnittet har flyttats från annat kapitel i den förra versionen och har utvecklats.
- 9.9 Nytt avsnitt om vas som räknas som ett eller flera brott.

*Kapitel 10 i den förra versionen har delats upp i tre nya kapitel – kapitel 10–12. De delar av tidigare kapitel 10 som beskrivet bidragsbrott generellt har flyttats till nuvarande kapitel 9.*

#### *Kapitel 10 Bidragsbrottslagen*

##### Nytt kapitel

- 10.3 Nytt avsnitt om de objektiva rekvisiten för bidragsbrott
- 10.6 Uppdaterad hänvisning till aktuell version av Rätts-PM – 2013:4
- 10.7 Hänvisning till två domar: Hovrätten för Västra Sverige, B 2701-12, daterad 2013-01-10 och B 3379-12, B 4178-12, daterad 2013-03-20 och uppdaterad hänvisning till Rätts-PM 2013:4.



- 10.8 Tillägg om vad som är grov oaktsamhet.
- 10.9 Förtydligande och utveckling av avsnittet om frivillig rättelse

#### *Kapitel 11 Brott mot brottsbalken*

##### Nytt kapitel

- 11.1 Lagt till text om de objektiva rekvisiten för bedrägeri
- 11.2 Avsnittet har utvecklats. Lagt till hänvisning till Ahola, Mikael, Bedrägeri, s198, publicerad i Zeteo 2013-09-26

#### *Kapitel 12 Metodstöd – Polisanmälan och uppsåtsbedömning*

##### Nytt kapitel

- 12.2 Nytt avsnitt om att Försäkringskassan använder egen mall för polisanmälan.
- 12.6 Nytt avsnitt med exempel på bidragsbrott. En del exempel har flyttats från den tidigare versionen, en del är nya och en del har förtydligats eller skrivits om.

#### *Kapitel 13 Vad händer med polisanmälan?*

- 13.1 Avsnitt om förundersökning har förtydligats.
- 13.2 Nytt avsnitt om förundersökningsbegränsning
- 13.4.1 Avsnitt om att höras som vittne har utvecklats Hänvisning till riktlinjerna (2015:5) Att höras som vittne.
- 13.6.1 Utvecklat avsnitt om åtalsunderlåtelse
- 13.7 Nytt avsnitt med utvecklad skrivning om överprövning

### **Version 9**

Tillägg har gjorts i vägledningen för att den ska vara aktuell även för kontrollutredningar av statligt tandvårdsstöd. Det finns även några nya exempel som gäller beskrivning av olika brott.

#### *1 Inledning*

- 1.2 Nytt avsnitt som beskriver kontrollutredningar av statligt tandvårdsstöd
- 1.4 Tillägg om att efterhandskontroller inom det statliga tandvårdsstödet är en riktad kontroll
- 1.5 Tillägg om att en efterhandskontroll kan vara en impuls till kontrollutredning

#### *2. Samverkan med andra*

- 2.7 Nytt avsnitt som beskriver samverkan mot den grova organiserade brottsligheten

#### *3. Starten på en kontrollutredning*

- 3.6 Förtydligande om diarieföring när ärendet handläggs i en pappersakt

#### *4. Utredningsmetodik*

- 4.3.1 Förtydligande om att efterhandskontroller och omprövningar kan ge viktig information i kontrollutredningar av statligt tandvårdsstöd
- 4.4.4 Text om Facebook har tagits bort, eftersom Facebook kräver inloggning för tillgång till uppgifter



6. *Lämna ut uppgifter – sekretessbrytande regler*

- 6.3 Nytt avsnitt om socialförsäkringssekretessen inom statligt tandvårdsstöd

7. *Information från den försäkrade*

- 7.3.1 Nytt avsnitt om tjänstekort och särskilda tjänstekort

8. *Åtgärder i ärendet*

- 8.6 Hänvisning till vägledningen (2008:2) Statligt tandvårdsstöd har lagts till

9. *Bedöma om misstanke om brott föreligger*

- 9.1 Förtydligande om att polisanmälan ska göras även om personen befinner sig utomlands eller på okänd plats
- 9.4.1 förtydligande om att uppsåtsbedömning ska göras även för brott enligt brottsbalken
- Nytt exempel om statligt tandvårdsstöd
- 9.5.1 Förtydligande om att brott gällande statligt tandvårdsstöd omfattas av brottsbalken
- 9.5.3 Nytt avsnitt om fastställande av brottstid

10. *Brott och påföljder*

- 10.1 Förtydligande om att brott gällande statligt tandvårdsstöd omfattas av brottsbalken
- 10.2.1 Beskrivning av de objektiva rekvisiten för bedrägeri
- 10.2.2 Beskrivning av subjektivt rekvisit för bedrägeri
- 10.6.2 Ett nytt exempel om bidragsbrott. Ett exempel har förtydligats och flyttats från beskrivningen av osann försäkran
- 10.7.1 Nytt exempel
- 10.9 Förtydligande om att bedrägeri är straffbelagt på försöksstadiet

## Version 8

Vägledningen har omarbetats och omstrukturerats för att den ska följa Processen för kontrollutredning. Nya avsnitt och kapitel har tillkommit. Befintliga avsnitt och kapitel har delats eller flyttats. Förtydliganden av en del avsnitt och borttag av exempel. Det innebär att numreringen av kapitlen och avsnitten har ändrats. Alla dessa ändringar räknas inte upp nedan.

### *Ändringar som omfattar flera avsnitt eller kapitel*

Begreppet kontrollutredning har ersatt tidigare omskrivningar. I stället för handläggare (av misstänkt brott) används kontrollutredare.

I stället för begreppet anmälan till Försäkringskassan om misstanke om brott används begreppet anmälan mot försäkrad för att det tydligare ska framgå vad det handlar om.

De avsnitt som berör diarieföring har ändrats i enlighet med nya direktiv om vilka handlingar som behöver diarieföras i diariet.

Begreppet tips har ersatts med anmälan.

Före detta kapitel 4 Utredning har delats upp på tre kapitel (kapitel 4 "Utredningsmetodik", kapitel 5 "Begära uppgifter" och kapitel 7 "Information från den försäkrade").

Det tidigare kapitlet om polisanmälan har utvecklats och delats upp i två kapitel, kapitel 9 och kapitel 11.

Relevanta delar av riktlinjen (2007:12) Hembesök och arbetsplatsbesök och rutinen (2008:1) Anmälan om brott mot socialförsäkringen har flyttats över till vägledningen. (Riktlinjen och rutinen upphävs i samband med beslut av vägledningen.)

### 1. Inledning

De tidigare avsnitten "Centrala begrepp", "Brott mot socialförsäkringen – ett samhällsproblem" och "Kontroll efter beslut" har tagits bort, eftersom de var inaktuella.

- 1.1 Har skrivits om utifrån begreppet kontrollutredning.
- 1.2 "Rätt från början" har kortats ned.
- 1.3 Har skrivits om för att bli mer aktuellt utifrån hur Försäkringskassan arbetar med kontrollverksamheten.
- 1.4 Nytt avsnitt om vad en kontrollutredning är.
- 1.5 Nytt avsnitt om varför registrering ska göras i statistiksystemet Qben II.

### 2. Samverkan med andra

Nytt kapitel som består av delar av det tidigare kapitlet "Samarbete med andra myndigheter". Kapitlet handlar övergripande om samverkan och samarbete med andra och är i princip helt nytt eller omskrivet.

### 3. Starten på en kontrollutredning

Rubriken har ändrats för att det tydligare ska framgå vad kapitlet handlar om. Avsnittet om utredningslistor har tagits bort, eftersom det inte tillförde någon viktig information. Avsnittet om riktade och kontinuerliga kontroller under kapitlet om impulser har tagits bort. Delar har flyttats till inledning. Begreppet kontinuerlig slumpmässig kontroll har tagits bort, eftersom dessa kontroller inte längre utförs.

- 3.1 Ett nytt avsnitt med en kort inledning. Delar har flyttats från ett avsnitt i den tidigare versionen.
- 3.3 Exemplet har ändrats för att bli mer trovärdigt.
- 3.5.2 Nytt avsnitt som kortfattat behandlar lagen om underrättelseskyldighet.
- 3.7 Exempler har förtydligats med att det handlar om att en förmånshandläggare lämnar en impuls till kontrollutredning.
- 3.7.2 Hänvisning till riktlinjerna (2011:16) för hantering av brev som returneras till Försäkringskassan har lagts till i stället för hänvisning till den rutin (2005:21) som har upphävts.
- 3.8 Handläggare har ersatts med anställda för att det ska bli tydligare om att detta avser alla anställda på Försäkringskassan och inte bara handläggare.

### 4. Utredningsmetodik

- 4.3 Har förtydligats och delats upp i underavsnitt.
- 4.4 Nytt avsnitt som handlar om att söka uppgifter på internet.
- 4.5 Nytt avsnitt om att impulser kan lämnas över till annan enhet eller handläggare.
- 4.7.1 Nytt avsnitt med förtydligande om vad som inte behöver dokumenteras.

### 5. Begära uppgifter

I flera rubriker har förfrågan ändrats till begäran om uppgifter.

- 5.1 Nytt avsnitt med en kort inledning till kapitlet.
- 5.2 I exemplen har några detaljer i förutsättningarna ändrats för att exemplen ska bli mer trovärdiga.
- 5.3 Tillägg om att a-kassor kan omfattas av begreppet försäkringsinrättning.



- 5.3.2 Nytt avsnitt om uppgiftsskyldighet för a-kassor enligt 48 d § lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.
- 5.4 Ändrad laghänvisning. Postlagen (1993:1684) upphörde till 1 september 2010 och har ersatts av en ny postlag (2010:1045).
- Nytt avsnitt med förtydligande om vad som inte behöver dokumenteras.

#### 6. Lämna ut uppgifter – sekretessbrytande regler

Ett nytt kapitel. Några avsnitt och delar av avsnitt har flyttats från andra delar av vägledningen och utvecklats. Flera nya avsnitt.

- 6.1–6.4 Nya avsnitt.
- 6.4.1 Avsnittet om skyldighet att lämna underrättelse har formulerats om något. Hänvisning till 28 kap. 1 § OSL har tagits bort.
- 6.5.1–6.8 Nya avsnitt.

#### 7. Information från den försäkrade

Nytt kapitel. Några avsnitt har tagits bort eftersom texten i stället ska finnas i Processen för kontrollutredning. Rubrikerna har ändrat namn, men det mesta av texten är detsamma som i den tidigare versionen. Några exempel har tagits bort, eftersom de inte tillförde något.

- 7.1 Nytt avsnitt med kort inledning.
- 7.3.2 Nytt avsnitt om hur många besök som får genomföras.
- 7.3.3 Förtydligande om att det ska vara minst två handläggare som genomför ett hembesök eller arbetsplatsbesök.
- 7.3.4 Har utvecklats. Nytt om att den försäkrades personliga integritet ska respekteras.
- 7.3.5 Nytt avsnitt om hur en kontrollutredare ska agera om det inte går att genomföra besöket.

#### 8. Åtgärder i ärendet

Hela avsnittet är i princip omformulerat eller förtydligt. I enlighet med förarbetena till SFB har begreppet indragning ersatts med att ersättningen upphör och minskning och minska har ändrats till nedsättning och sätta ned.

- 8.2 Nytt avsnitt om vad som är skillnaden mellan indragning och ersättningen upphör.

#### 9. Bedöma om misstanke om brott föreligger

Nytt kapitel. De flesta avsnitten är helt nya.

#### 10. Brotts och påföljder

- 10.2 Nytt avsnitt. Delar av texten har funnits tidigare i andra avsnitt. Hänvisning till Åklagarmyndighetens Rätts-PM (2010:02) Bidragsbrottslagen har lagts till.
- 10.4 Nytt avsnitt om preskriptionstid.
- 10.6 Hänvisning till Åklagarmyndighetens Rätts-PM (2010:02) Bidragsbrottslagen har lagts till.
- 10.8 Beskrivningen av urkundsförfalskning har förtydligats.

#### 11. Vad händer med polisanmälan?

Nytt kapitel. Innehåller delar av kapitel "Polisanmälan" i den tidigare versionen.

- 11.1 Avsnittet om Västmanlandsmodellen har kortats ned.



- 11.3 Hänvisning till RÅ 2002 ref 103 har lagts till.
- 11.6 Hänvisning till Västmanlandsmodellen har tagits bort. Utförligare beskrivning av förutsättningar för åtalsunderlåtelse har lagts till.
- 11.7 Nytt avsnitt med ett metodstöd om hur Försäkringskassan ska agera om en förvaltningsdomstol ändrar ett beslut som polisanmälan är grundad på.
- 11.8 Nytt avsnitt om hur Försäkringskassan ska hantera återrapportering från polis, åklagare och domstol.

## Version 7

Vägledningen har omarbetats med anledning av att socialförsäkringsbalken trätt i kraft den 1 januari 2011. Avsnitt med språkliga och materiella ändringar och kodifiering av praxis och principer har gråmarkerats, men inte avsnitt med enbart ändringar av laghänvisningar.

### 2. Brott och påföljder

- 2.1 Ändring av laghänvisning till socialförsäkringsbalken. Lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via Internet inom socialförsäkringens administration upphör att gälla.

### 4. Utredning

- 4.7 Ändring av laghänvisning till socialförsäkringsbalken. Försäkringskassan har rätt att ställa frågor till person som antas kunna lämna behövliga uppgifter.
- 4.9 Ändring av laghänvisning till socialförsäkringsbalken. Kommunala myndigheter omfattas av begreppet myndigheter.
- 4.10 Ändring av laghänvisning till socialförsäkringsbalken. Försäkringskassan har rätt att göra hem- och arbetsplatsbesök för samtliga förmåner som regleras av socialförsäkringsbalken om det behövs för utredningen.

### 5. Åtgärder i ärendet

- 5.2 Begreppet provisoriskt beslut har ändrats till interimistiskt beslut i enlighet med socialförsäkringsbalken.

### 7. Samarbete med andra myndigheter

- 7.4 Ändring av laghänvisning till socialförsäkringsbalken. Kommunala myndigheter omfattas av begreppet myndigheter.

## Version 6

Med anledning av att arbetet avseende misstanke om brott numera benämns kontrollutredning byter vägledningen 2004:1 namn från Misstänkt brott till Kontrollutredning. Ändringarna i denna version beror främst på införandet av den nya offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och upphörande av sekretesslagen (1980:100).

### 1. Inledning

- 1.4.1 Hänvisning till Försäkringskassans kontrollstrategier har tagits bort.

### 2. Brott och påföljder

- 2.4 Information om att misstänkta brott som rör tandvårdsstöd inte omfattas av bidragsbrottslagen har lagts till.

### 3. Impulser till att kontrollera och utreda ett ärende utifrån misstanke om brott

- 3.1.1 Förtydligande om att alla externa anmälningar ska diarieföras.



- 3.1.2 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen. Hänvisning till vägledning 2001:3 har reviderats.
- 3.1.3 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen. Begreppet omfattad av sekretess har skrivits om till sekretessbelagd utifrån offentlighets- och sekretesslagen.
- 3.2 Begreppet "annan utsaga" har ändrats till utsaga utifrån offentlighets- och sekretesslagen.
- 3.4 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen.
- 3.4.2 Avsnittet har formulerats om.

#### 4. Utredning

- 4.1 Nytt avsnitt, vilket innebär att kommande avsnitt i kapitel 4 har fått ny avsnittsnumrering.
- 4.6 Nytt avsnitt, vilket innebär att kommande avsnitt i kapitel 4 har fått ny avsnittsnumrering. Text om att det är förutsättningarna i ett enskilt som avgör vad som är en lämplig utredningsmetod har flyttats till det här avsnittet från avsnittet Förfrågan hos den försäkrade och annan.
- 4.7 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen. Två exempel är förtydligade.
- 4.9 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen.
- 4.10.1 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen.

#### 6. Polisanmälan

- 6.3 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen.
- 6.6 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen.
- 6.7.1 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen. Hänvisning till vittnesplikten enligt 36 kap. 5 § RB har lagts till.
- 6.7.2 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen.

#### 7. Samarbeta med andra myndigheter

- 7.1 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen.
- 7.5 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen. Förtydligande om Skatteverkets och Kronofogdemyndighetens underrättelseskyldighet.
- 7.6 Ändring av laghänvisning till offentlighets- och sekretesslagen.

### Version 5

Ändringarna i denna version beror främst på kravet att de delar i en vägledning som är metodstöd tydligt ska framgå och vara rubriksatta. Vägledningen har även uppdaterats med nya exempel gällande bidragsbrottslagen samt ett stycke som beskriver den nya lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar mellan myndigheter.

#### 1. Inledning

- 1.4 Ordet risk och väsentlighetsanalyser har kortats ner till riskanalyser.

#### 2. Brott och påföljder

- 2.4.1 Ett exempel som beskriver ett bidragsbrott har lagts till.
- 2.4.2 Ett exempel som beskriver ett ringa brott enligt lagen om bidragsbrott har lagts till.
- 2.4.3 Ett exempel som beskriver ett grovt bidragsbrott har lagts till.
- 2.4.4 Ett exempel som beskriver ett vårdslöst bidragsbrott har lagts till.



- 2.4.5 I exemplet har ordet bostadsbidrag bytts ut till bostadstillägg till pensionärer.

### 3. Impulser till att kontrollera och utreda ett ärende utifrån misstanke om brott

- 3.1.3 De avsnitt som beskriver hur tips från privatpersoner ska hanteras har till viss del gjorts om till metodstöd.
- 3.3.1 Nytt avsnitt som beskriver den nya lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet.
- 3.5 Hänvisning till JO-yttranden har lagts till.

### 4. Utredning

- 4.1 De avsnitt som beskriver hur uppgifter ska värderas i ärenden har till viss del gjorts om till metodstöd.
- 4.2 De avsnitt som beskriver hur Försäkringskassan ska hantera andra utbetalningar en försäkrad haft i samband med misstanke om brott har gjorts om till metodstöd.
- 4.6 Nytt avsnitt om efterforskningsförbudet enligt TF.
- 4.7.1 De avsnitt som beskriver om arbetsgivaren inte lämnar några uppgifter har till viss del gjorts om till metodstöd.
- 4.8.1 Avsnittet har gjorts om till metodstöd.
- 4.8.2 De avsnitt som beskriver hur handläggaren ska agera under ett besök har till viss del gjorts om till metodstöd.

### 5. Åtgärder i ärendet

- 5.1 De avsnitt som beskriver när utredningen inte leder till ytterligare åtgärder har till viss del gjorts om till metodstöd.
- 5.6 Avsnittet har gjorts om till metodstöd.

### 6. Polisanmälan

- 6.2 Nytt avsnitt som beskriver den gemensamma handlingsplanen för fortsatt samarbete enligt Västmanlandsmodellen.

### 7. Samarbete med andra myndigheter

- 7.5 Nytt avsnitt som beskriver den nya lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet.

## Version 4

Ändringarna i denna version beror främst på den nya bidragsbrottslagen. Vägledningen har även uppdaterats utifrån ENSA-processen för att utreda misstanke om brott, riktlinjerna (2007:12) för hembesök och arbetsplatsbesök och rutin (2008:1) för anmälan om brott mot socialförsäkringen.

### Sammanfattning

"Försäkringskassan har rätt att besöka en försäkrad..." har ändrats till "Försäkringskassan kan ha rätt..."

### Läsanvisningar

Läsanvisningarna har uppdaterats med den text som ska finnas i alla vägledningar.

### 1. Inledning

- Begreppet länsorganisation har ersatts med handläggande enhet i avsnitt 1.4



## 2. Brott och påföljder

- 2.1 Inledning är nytt. Det handlar om när brottsbalken respektive bidragsbrottslagen är tillämplig.
- Avsnitt 2.4 som handlar om bidragsbrottslagen är nytt. Avsnittet beskriver bidragsbrott, ringa brott, grovt bidragsbrott, vårdslöst bidragsbrott och frivillig rättelse.
- I 2.5 har text lagts till om att försök till bedrägeri och försök till grovt bedrägeri är straffbart.
- 2.9 har uppdaterats med anledning av bidragsbrottslagen.
- 2.11 har uppdaterats med anledning av bidragsbrottslagen.

## 3. Impulser till att kontrollera och utreda ett ärende utifrån misstanke om brott

- I 3.1.2 har hänvisningen till avsnitt i vägledning 2001:3 uppdaterats.
- Begreppet länsorganisation har ersatts med handläggande enhet i avsnitt 3.4.

## 4. Utredning

- En stor del av innehållet i avsnitt 4.1 och 4.2 har förts över till ENSA-processen för att utreda misstanke om brott och avsnitten har därför skrivits om.
- 4.5 "Provisoriskt beslut om att dra in eller minska en ersättning" i den tidigare versionen har flyttats till kapitel 5 för att strukturen på vägledningen ska följa ENSA-processen för att utreda misstanke om brott.
- 4.5 i den nuvarande versionen har uppdaterats med en hänvisning till ENSA-processen för att utreda misstanke om brott.
- 4.6 har uppdaterats med en hänvisning till vägledning 2001:3 och med information om polisanmälan av arbetsgivare med stöd av 20 kap. 9 § AFL.
- En stor del av texten i 4.7 har förts över från vägledningen till riktlinjerna (2007:12) för hembesök och arbetsplatsbesök.
- 4.9 har formulerats om. Begreppet påtryckningsmedel har tagits bort och ersatts med begreppet krav på medverkan.

## 5. Åtgärder i ärendet

- 5.2 har flyttats från kapitel 4
- 5.7 har formulerats om. Hänvisning görs till rutin (2008:1) för anmälan om brott mot socialförsäkringen. Två exempel har tagits bort, eftersom de inte längre bedömdes vara aktuella. Ett exempel har formulerats om och ett exempel är helt nytt.

## 6. Polisanmälan

- En del av avsnitt 6.3 har skrivits om med anledning av bidragsbrottslagen. Avsnittet har uppdaterats avseende vilka uppgifter som Försäkringskassan kan komplettera en polisanmälan med.
- Avsnitt 6.4 i den tidigare versionen har flyttats över till Försäkringskassans rutin (2008:1) för anmälan om brott mot socialförsäkringen.

## 7. Samarbete med andra myndigheter

- 7.3 har uppdaterats med anledning av ändringen i 2 § folkbokföringsförordningen.

### **Version 3**

Begreppet fusk har tagits bort ur vägledningen och ersatts med begreppet misstänkt brott. Begreppsändringen har medfört att vissa meningar skrivits om, utan att några sakliga ändringar har gjorts. Dessa ändringar redovisas inte nedan.

Titeln på vägledningen har ändrats från Fusk? till Misstänkt brott.

Vägledningen är helt omarbetad och omstrukturerad. Vägledningen har även till stor del skrivits om och de flesta avsnitten har förtydligats. Flera avsnitt och rubriker har tagits bort. Flera nya avsnitt har lagts till. Flera namn på kapitel och rubriker har ändrats. En del stycken har flyttats från ett avsnitt till ett annat. Kapitel 6 i den tidigare versionen har flyttats till kapitel 2. Innehållet i kapitel 5 i den tidigare versionen har delats upp på kapitel 5 och 6 i den nya versionen. Kapitel 3 och 4 i den tidigare versionen har slagits ihop till ett kapitel i den nya versionen. Det innebär att numreringen av kapitel och avsnitt i den tidigare versionen inte stämmer alls med numreringen i den nya versionen.

Nedan ges en beskrivning av de sakliga ändringarna och tilläggen i vägledningen 2004:1 Misstänkt brott version 3.

#### *1. Inledning*

- Kapitel 1 är helt omskrivet.
- 1.1 är ett nytt avsnitt om att rätten till ersättning ska bedömas utifrån de regler som gäller för den aktuella förmånen.
- Ett stycke som handlade om broschyrer och blanketter har tagits bort.
- 1.3 i den tidigare versionen har tagits bort.

#### *2. Brott och påföljder*

- Ett exempel har tagits bort.
- I 2.3 är stycket om underlåtenhet förtydligat.
- Exemplet i 2.3, 2.4 och 2.6 har skrivits om.
- 2.7 är ett nytt avsnitt om självbetjäningstjänster via Internet inom socialförsäkringens administration.
- I 2.9 har ett nytt exempel lagts till.

#### *3. Impulser till att kontrollera och utreda ett ärende utifrån misstanke om brott*

- 3.1 är omskrivet. Det tar upp alla anmälningar som kommer till Försäkringskassan blir allmänna handlingar. Förtydligande om att även fotografier och filmer är allmänna handlingar.
- 3.1.1 är ett nytt avsnitt som tar upp att Försäkringskassan ska diarieföra alla anmälningar mot försäkrade.
- I 3.1.3 har förtydligande information om anonym anmälan och anonym anmälare lagts till.
- I 3.2 har tillägg gjorts av vilket sekretesskydd som gäller för den som lämnat en utsaga.
- I 3.4 har ett exempel tagits bort.
- 3.4.4 är omarbetat. Ändring har gjorts av begreppet systematiska kontroller till kontinuerliga slumpmässiga kontroller. Tillägg har gjorts för beskrivning av kontinuerliga slumpmässiga kontroller.
- I 3.5 har förtydligande information om jäv lagts till. Redovisningen av JO-ärenden har delats upp i underrubriker.



#### 4. Utredningsmetoder

- 4.1 har skrivits om. Hänvisning till "RFV Anser 1996: 2 Missbruk och fusk med försäkring och bidrag" har tagits bort. Ett exempel har tagits bort och ett exempel har skrivits om.
- 4.2.2 är helt omskrivet och har ersatt avsnitt 3.2.3 i den tidigare versionen.
- 4.3 är ett nytt avsnitt. Delar av avsnitt 3.2 i den tidigare versionen har flyttats hit.
- I 4.4 betonas vikten av god dokumentation. Förtydligande om att handläggaren **ska** signera och datera tjänsteanteckningen i stället för **bör**.
- I 4.5 har ändring av begreppet nedsättning ersatts av begreppet minskning. Hänvisning till vägledning 2004:7 har lagts till.
- 4.6 har förtydligats, nya exempel har lagts till och de befintliga har förtydligats.
- 4.7 har förtydligats. Exemplet i den tidigare versionen har ersatts av ett nytt.
- I 4.8 betonas att hembesök och arbetsplatsbesök endast ska göras om det inte går att utreda ärendet på ett mindre ingripande sätt. Ett nytt exempel har lagts till.
- I 4.8.1 har hänvisning till att körkorts- och passbilder kan begäras ut med stöd av 20 kap. 9 § AFL har lagts till. Hänvisning till riktlinjerna (2006:9) för personsäkerhet har lagts till, där det framgår att Försäkringskassan ska ha rutiner för vem som ansvarar för att bevaka att handläggarna kommer tillbaka från besöket.
- I 4.8.2 betonas vikten av handläggarnas säkerhet under ett besök och förtydligande görs av att det alltid ska vara två handläggare som tillsammans gör ett besök.
- 4.8.3 är ett nytt avsnitt som handlar om vad som gäller om ett besök inte kan genomföras på grund av att den försäkrade inte är anträffbar, om den försäkrade inte vill prata med handläggarna eller om handläggarna bedömer att det är olämpligt.
- 4.11 har förtydligats och tre exempel har lagts till.

#### 5. Åtgärder i ärendet

- Kapitel 5 är ett nytt kapitel.
- I 5.2 har begreppet nedsättning ersatts av begreppet minskning. Förtydligande information angående kommunikering.
- I 5.3 hänvisning har gjorts till lagen om bostadsbidrag i stället för lagen om assistansersättning. Ett stycke om förutsättningar för återkrav har tagits bort och ett stycke om eftergift har lagts till.
- 5.4 är ett nytt avsnitt om fordringshantering.
- 5.5 är ett nytt avsnitt om att Försäkringskassan inte ska begära skadestånd, utan i stället ska kräva tillbaka felaktiga utbetalningar enligt reglerna om återkrav.
- 5.6 är ett nytt avsnitt om bedömningen av om det handlar om ett misstänkt brott. Flera exempel har lagts till.

#### 6. Polisanmälan

- Nytt kapitel.
- I 6.1 betonas att Försäkringskassan ska polisanmäla alla misstänkta brott.
- 6.2 är ett nytt avsnitt handlar om Försäkringskassans samarbete med åklagare och polis.
- 6.3 är ett nytt avsnitt. Exemplet i den tidigare versionen har tagits bort.
- 6.4 är ett nytt avsnitt. Listan över vilka uppgifter som ska finnas med i polis-anmälan har kompletterats och skrivits om. Information om att Försäkringskassan inte ska begära skadestånd, utan i stället kräva tillbaka



felaktiga utbetalningar enligt reglerna om återkrav har lagts till. Avsnitt om att polisanmälan kan användas som påtryckningsmedel för att få tillbaka felaktiga utbetalningar har tagits bort, eftersom polisanmälan alltid **ska** göras vid misstanke om brott.

- 6.4.1 är ett nytt avsnitt som handlar om vad som bör stå den beskrivning av händelseförloppet som ska bifogas polisanmälan.
- 6.4.2 är ett nytt avsnitt som handlar om försäkringsjuridiska regler.
- 6.4.3 är ett nytt avsnitt som handlar om beräkning eller bedömning av felaktiga utbetalningar och skaderisk.
- I 6.8.2 har beskrivning om vad en sakkunnig är lagts till.
- 6.9 är ett nytt avsnitt som handlar om strafföreläggande.
- 6.10 har skrivits om. Förutsättningar för när åklagaren kan besluta om åtalsunderlåtelse har tagits bort. Avsnittet om överprövning av åklagarens beslut har kortats ned. Kravet på att samråd med huvudkontoret ska ske har tagits bort.

#### 7. Samarbete med andra myndigheter

- Begreppet samverkan har ersatts av begreppet samarbete. Kapitlet har till stor del skrivits om.
- 7.4 är ett nytt avsnitt.
- I 7.5 har två nya exempel lagts till. Beskrivning av sekretessbestämmelser har utvecklats.

### Version 2

#### 3.2.1. Kontroll av samtliga ersättningar

Ett nytt avsnitt som handlar om att Försäkringskassan ska kontrollera alla ersättningar som den försäkrade har från Försäkringskassan och inte enbart den ersättning där fusk misstänks eller upptäcks.

#### 3.2.2. Utredning av flera förmåner samtidigt

Ett nytt avsnitt som betonar vikten av att en impuls om fusk som berör flera förmånsslag ska leda till att förmånerna utreds samtidigt.

#### 3.2.3 En förmån är beroende av andra personers inkomster

Ett nytt avsnitt som handlar om att en impuls om fusk avseende en person kan medföra att Försäkringskassan kontrollerar även en medsökandes utbetalningar från Försäkringskassan.

#### 3.2.4 Brev i retur till Försäkringskassan

Ett nytt avsnitt om vad Försäkringskassan ska göra när handlingar returneras till Försäkringskassan. Avsnittet hänvisar också till en ny rutin om returer, Försäkringskassans rutin (2005:21) för hantering av brev som returneras till Försäkringskassan.

### Version 1

Ändringarna i denna version är främst ett nytt kapitel om samverkan med andra myndigheter. Därutöver är det främst anpassningar till den nya myndigheten Försäkringskassan. Ett par förtydliganden har också gjorts om polisanmälan.

#### 1.4 Försäkringskassans uppdrag

Avsnittet hänvisar till regeringens regleringsbrev för budgetåret 2005 i stället för föregående års regleringsbrev.



#### *1.4.1 Rätt från början*

Texten har anpassats på grund av inrättandet av den nya myndigheten Försäkringskassan.

#### *1.5 Samverkan*

I avsnittet ges en kort introduktion av området samverkan.

#### *2.2 Sekretesskydd för anmälaren*

Texten har anpassats till vägledningens nya kapitel 8.

#### *2.3.1 Utredningslistor*

Ett nytt avsnitt har lagts till som korresponderar med vägledningens nya kapitel 8.

#### *5.4 Polisanmälan*

I avsnittet beskrivs nu hur Försäkringskassan ska hantera informationen om att en polisanmälan har gjorts gentemot den polisanmälda. Försäkringskassan ska inte på eget initiativ informera den polisanmälda om att en polisanmälan har gjorts, eftersom detta riskerar att försvåra den efterföljande brottsutredningen.

#### *5.5.2 Är polisanmälan sekretessbelagd hos Försäkringskassan?*

Här ges vägledning om vad Försäkringskassan kan säga om en enskild frågar om han eller hon har blivit polisanmäld.

#### *7.3.2 Överprövning av åklagarens beslut*

Vissa förändringar har gjorts i texten till följd av att åklagarväsendet från och med 2005 har en ny organisation.

Det betonas att begäran om överprövning inte ska göras slentrianmässigt och att samråd bör ske med huvudkontoret.

#### *8. Samverkan*

Detta är ett helt nytt kapitel som på ett övergripande plan beskriver vilka möjligheter det finns att samverka i syfte att förhindra och upptäcka fusk.